

kert komme igen, og jeg er enig med det ærede 2det Medlem for København (Matzen) i, at naar vi næste Gang — ikke vi, men vore Aføsere — komme til at staa overfor disse Vanskeligheder, ville de netop paa Grund af dette Forslags Indhold blive betydeligt større end nu. Og det ville de særlig blive af den Grund, at dette Forslag indfører den Bestemmelse, at Valgkredsene fremtidig skulle være omtrent lige store. Der siges i Folketingsudvalgets Betænkning, at det skal forstaaes med den samme Rummelighed, som blev udvist af den grundlovgivende Rigsdag, da den dannede Kredse, hvis Størrelse varierede fra 9,500 til 17,000 Indbyggere. Men den grundlovgivende Rigsdag kunde lettere gøre det, end den Rigsdag, der senere staaer overfor Spørgsmaalet, vil kunne det, thi der staaer jo ikke i Grundloven, at Kredsene skulle være omtrent lige store. Det er ganske rigtigt, som nævnt af den ærede Konseilspræsident, at man har forstaaet det saaledes gennem Tidernes Løb og har søgt at komme Ligeligheden saa nær som muligt, men noget udtrykkeligt Grundlovsbud er det ikke. Der staaer i Grundloven, at der skal være omtrent en Folketingsmand for hver 16,000 Indbyggere, men det er noget ganske andet, end at Kredsene skulde være omtrent lige store. Sætter man nu dette ind, at Kredsene skulde være omtrent lige store, synes det mig, at det vilde være at gøre Vold paa Ordet „omtrent“, naar man vilde regne med saadanne Grænser som fra 9,500 op til 17,000, de to Tal ere ikke omtrent lige store. — At blive staaende ved det nuværende Antal er naturligvis vanskeligt. Skal der foretages en Omlægning, der tilnærmelsesvis gør Kredsene lige store, og man ikke vil gaa ud over det Antal Kredse, man nu har, vilde man ikke kunne undgaa at lade enkelte Kredse forsvinde til Fordel for ny. Det er den samme Vanskelighed, man vil komme til ad Aare. Man vil da have Valget imellem enten at gaa den Vej at lade tidligere Kredse forsvinde til Fordel for nogle ny eller ogsaa at bevare gennem lange Tider en stedse voksende Ulighed mellem Kredsene.

Da Forslaget altsaa ikke fjerner Vanskeligheden, men kun skyder den ud til senere Rigsdage, kunde det jo være værd at overveje, om man ikke hellere straks skulde gaa til at forsøge en anden Løsning af Spørgsmaalet og indrette sig paa en saadan Fordeling, at man blev ved de 114 Medlemmer. Derved vilde der være vundet den store Fordel, at man ikke kom

saa højt op med Folketingets Medlemsantal, som man ellers vilde komme, og som — jeg gentager det — ganske sikkert ikke er ønsket Landet over. Der er fremhævet den Forskel mellem Grundlovens nuværende Regel og den, man søger indført, at ifølge den gældende Regel skulle Kredsene stige i Forhold til Befolkningens Antal. Saa helt urimelig er denne Tanke jo ikke, og jeg kunde ogsaa tænke mig, at man til en vis Grad beholdt dette, at man blot gik ud fra de 114 Kredse og i Grundloven indførte en Bestemmelse, hvorefter der fremtidig kunde føjes ny Kredse til, naar bestaaende Kredse vare voksende til en vis Størrelse. Denne Størrelse skulde efter min Mening da ikke være for ringe. Jeg mener, at man lægger en noget overdreven Vægt paa Hensynet til Kredsenes lige Størrelse. Det Hensyn tager man her til Lands, men det gør man ikke alle Vegne i andre Lande. Englænderne, som dog ere et kønt Stykke forud for os i parlamentarisk Henseende, have ikke lagt megen Vægt paa, om en Kreds hos dem har 60,000 eller 80,000 Indbyggere. Det har været et rent underordnet Spørgsmaal. Hvad Englænderne have lagt Vægt paa, har været, at Kredsene, saa vidt muligt, vare ensartede, at en Kreds særlig var en Handelskreds, en anden særlig en Fiskerkreds osv. Vilde man her gaa en saadan Vej, mener jeg, at man ikke skulde oprette ny Kredse, førend de enkelte Kredse, om hvilke der kunde være Tale, at de særlig vilde vokse, havde naaet en ret betydelig Størrelse. Gik man den Vej, vilde man efterhaanden faa nogle flere Kredse, det er sandt, men det vilde vare længe, ja, man vilde maaske aldrig naa til saa mange Kredse som dem, der nu ere foreslaaede. Gik man den Vej, vilde man med det samme være over alle Vanskeligheder med Hensyn til Fordelingen i Fremtiden. Det var noget, der, om det skulde være, kunde ordnes rent administrativt. Naar det havde vist sig efter en Folketælling, at Kredsen havde saa mange Indbyggere, som er fastsat som Udgangspunkt, kunde Kredsen blive delt, saaledes at der kom en Folketingsmand mere. Man vilde derved undgaa de Bryderier og Beskyldninger, som sikkert ville komme, naar den Tid var kommen, at Kredsenes Antal skulde forøges, idet der saa vilde være andre, som mente, at man burde gaa af Vejen for de Vanskeligheder, som en saadan Forøgelse medfører.

Endelig vil jeg for mit Vedkommende sige et Par Ord om Forholdstalsvalgmaa-